

Oostvaardersoevers

Op de Flevolandse grond van vandaag stroomde honderd jaar geleden nog de Zuiderzee. Na de aanleg van de Afsluitdijk werd het water tot land ingepolderd. Het voornemen om ook de Markerwaard aan te leggen, lieten de betrokken overheden echter varen. In plaats daarvan werd besloten om juist dit merengebied te beschermen. Zo kunnen we nu zien dat in en rond het IJsselmeergebied prachtige natuur tot ontwikkeling komt. Voorbeelden daarvan zijn de Lepelaarplassen, het Markermeer en IJmeer, de Oostvaardersplassen en Marker Wadden. Mooie, maar ook kwetsbare, natuurgebieden. Door de aanleg van dijken en dammen is de veiligheid vergroot, maar liggen de gebieden nu gescheiden van elkaar. De natuur in het gebied moet robuuster en toekomstbestendig worden om van betekenis te kunnen blijven voor mens en dier.

Verbindende ketens

De natuur in Flevoland verdient bescherming en verdere ontwikkeling. Met het oog hierop zijn verschillende normen opgesteld, zoals Natura 2000 en de Kaderrichtlijn Water. De drie gebieden voldoen helaas niet in alle opzichten aan de gestelde normen. De Lepelaarplassen, het Markermeer-IJmeer en de Oostvaardersplassen zijn geïsoleerd waardoor onderlinge uitwisseling zeer beperkt is. Ook missen de ecosystemen natuurlijke dynamiek. Door de slappe sliblaag op de bodem van het Markermeer is het water in het Markermeer troebel. Daarnaast is het water voedselarm. Het water in de Oostvaardersplassen en Lepelaarplassen is juist voedselrijk. Op dit moment profiteren de gebieden niet van elkaar. Waterdieren zoals vissen komen niet of moeilijk van het ene naar het andere gebied. Ook ontbreekt een geleidelijke over-

gang tussen de gebieden van diep naar ondiep water (plastras oeverland). Hierdoor komen veel voedingsstoffen niet beschikbaar voor organismen in het zoetwater en het moeras.

Oostvaardersoevers: aan twee kanten verbonden

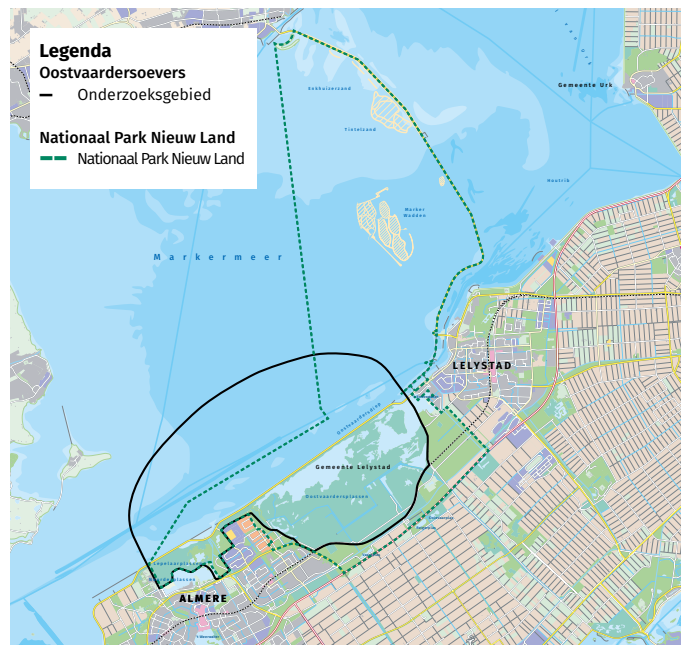
De natuur heeft baat bij een verdere versterking en uitwisseling tussen de verschillende natuurgebieden. Begin 2018 is gestart met een verkenning naar mogelijkheden om het Markermeer, de Lepelaarplassen en het moerasgedeelte van de Oostvaardersplassen robuust te verbinden. Het project draagt de naam Oostvaarderoevers. De ambitie is om met de verbinding de gebieden robuuster, klimaatbestendiger en veerkrachtiger te maken. Ook wordt bekeken hoe de ruimtelijke kwaliteit als geheel hiermee kan toenemen en hoe de ecologische maatregelen kunnen bijdragen aan het aantrekkelijker maken van het gebied voor bewoners en recreanten.

Als mogelijke maatregel kan bijvoorbeeld water uit het Markermeer in de Oostvaardersplassen gelaten worden. Hierdoor ontstaat meer dynamiek in het waterpeil wat goed is voor de diversiteit aan planten en dieren. Wanneer de doorstroming tussen de plassen en het Markermeer verbetert, kunnen de vissen en andere waterdieren gemakkelijk van oost naar west en weer terug. Door het maken van bijvoorbeeld ondieptes en vooroevers in het Markermeer kan geschikt leefgebied voor deze dieren worden uitgebreid en kan het voedselrijke water uit de plassen even worden vastgehouden. Binnen het project wordt ook rekening gehouden met verwachte veranderingen zoals de stijging van de zeespiegel en toenemende droogte.

Nationaal Park Nieuw Land

Vanuit het project 'Oostvaardersoevers' wordt dus op allerlei manieren gericht aangestuurd op een robuust ecosysteem. Een ecosysteem waar probleemloos nieuwe natuur kan bloeien en nieuw leven kan groeien. Waar water en natuur tegen een stootje kunnen en voldoen aan Europese normen.

Het project Oostvaardersoevers geeft zo invulling aan de ambitie van Nationaal Park Nieuw Land om de natuur te vergroten, te versterken en te verbinden en royaal ruimte te bieden aan natuurbeleving.

Samenwerking

Het project Oostvaardersoevers is een samenwerkingsproject waarbij de dagelijkse leiding in handen ligt van Rijkswaterstaat Midden-Nederland en Provincie Flevoland. Daarbij werken zij samen met gemeente Lelystad, gemeente Almere, waterschap Zuiderzeeland, Staatsbosbeheer en Het Flevo-landschap. De partijen hebben met het ondertekenen van een samenwerkingsovereenkomst in februari 2019 hun verbondenheid met het project onderstreept. Met het project willen zij de volgende doelen realiseren:

- Het verbinden van het Markermeer, de Oostvaardersplassen en de Lepelaarplassen tot een toekomstbestendig zoetwater ecosysteem;
- Met innovatieve waterbouw een aantrekkelijker, beleefbaarder en veilig merengebied realiseren.

Het project is onderdeel van de Programmatische Aanpak Grote Wateren en het draagt bij aan het Toekomstbestendig Ecologisch Systeem Markermeer-IJmeer. Ook sluit het aan bij LIFE IP Deltanatuur en bij de Agenda IJsselmeergebied 2050.

Planning

In november 2019 is de Startbeslissing MIRT-verkenning Oostvaardersoevers getekend. Hiermee komt het project in een andere fase terecht; namelijk de agenda- en onderzoeksfase wordt afgesloten en de MIRT-verkenning wordt gestart. De Startbeslissing MIRT-verkenning Oostvaardersoevers laat zien waarom het project nuttig en noodzakelijk is en wat er nodig is om binnen ongeveer 1 à 1,5 jaar zover te zijn dat de

ministers van I&W en LNV de zogenoemde voorkeursbeslissing kunnen nemen. Dit is een goed onderbouwde keuze voor de beste oplossing, de juridische route voor het vervolgtraject en de financieringswijze. Gestreefd wordt dat er begin 2021 een Voorkeursbeslissing kan worden genomen. Een Voorkeursbeslissing maakt de weg vrij voor de fase MIRT-planuitwerking waarbinnen de beste oplossing verder wordt uitgewerkt als voorbereiding op realisatie. Verwacht wordt dat de planuitwerking in 2023 wordt afgerond. Dan kunnen de voorbereidingen op de uitvoering beginnen.

Meer informatie

Over Oostvaardersoevers: website www.oostvaardersoevers.nl

Over programma Markermeer-IJmeer: website www.markermeerijmeer.nl

Over programma Grote Wateren: website www.helpdeskwater.nl/onderwerpen/water-ruimte/ecologie/programmatische/

LIFE IP Deltanatuur: website www.life-ip-deltanatuur.nl

Gebiedsagenda IJsselmeergebied: website www.agendaijsselmeergebied2050.nl

Nationaal Park Nieuw Land: website www.nationaalparknieuwland.nl

Vragen over het project Oostvaardersoevers? Stuur een mail aan: info@oostvaardersoevers.nl